

ΕΡΑ

ΣΥΝΑΡΩΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΙΑ

Ἐνταῦθα ἐκτίθεται ἄρ. 12
Ἐν ταῖς ἐπαρχ. ἐκτίθεται 15
Ἐν Τουρκίᾳ, Ῥωμ. καὶ Αἰγύπτῳ ἄρ. 1
Ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ 26

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΜΩΝ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΙΑ

Δι' ἑκάστον στίχον ἀπαξ λεπτά 40
· · · · · δις 25
· · · · · τρίς, καὶ τετράκις · · · · 20
· · · · · πεντάκις καὶ ἐφεξῆς · · · 15

Ἐκδόσεις καὶ ἐκδόστην

Γραφεῖον τῆς ΕΡΑΣ κατὰ τὴν ὁδὸν Εὐριπίδου ἀριθ. 51.

Ἐκαστον φύλλον τῆς ΕΡΑΣ τιμᾶται λεπτῶν ΠΕΝΤΕ.

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Περὶ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Χαττίου τῆς 30 Νοεμβρίου 1875. II.

(Συνέχεια (1)).

«Περὶ ἐπιβολῆς καὶ τρόπου εἰσπράξεως τῶν φόρων καὶ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ προσηύχοντος τετάρτου τοῦ δεκάτου.

Πρὶν ἐξετάσωμεν τὸ ποσὸν, τὴν διανομὴν καὶ τὸν τρόπον τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων, οἵτινες ἦσαν, εἶναι καὶ ἔσονται ἡ κυριώτερα ἀφορμὴ τῶν καταπιέσεων τῆς ἐξουσίας καὶ τῶν παραχῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, καλὸν εἶναι νὰ ρίψωμεν ἐν βλέμμα εἰς τοὺς κατὰ τὸ παρελθὸν πόρους τῆς Τουρκίας. Καὶ ποῖαι μὲν ἦσαν πρὸ πεντηκονταετίας αἱ πρόσδοι τοῦ κράτους ἀκατόρθωτον ἀποβαίνει νὰ υπολογίσῃ τις, ἔστω καὶ κατὰ προσέγγισιν, διότι τότε ὁ προϋπολογισμὸς ἤξανε ἢ ἐμειοῦτο ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀποκοπτομένων κεφαλῶν καὶ τῶν πρὸς ὄφελος τοῦ ἡγεμόνος δημοσιωμένων περιουσιῶν, αἵτινες ὅμως ὑφίσταντο σπουδαίαν ἐλάττωσιν, πρὶν ἢ ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην χεῖρα διερχόμεναι εἰσελθῶσιν εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον. Ἀπὸ ἡμίσεως ἤδη αἰῶνος αἱ ἀποκεφαλίσαι ἐπαύσαν οὖσαι τακτικοὶ πόροι τοῦ κράτους, τὸ προῖδν ὅμως τῶν φόρων, μέχρις οὗ φθάσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἐξακολουθεῖ καὶ σήμερον νὰ ὀλιγοστεύῃ κατ' ὁδὸν κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν. Ὡς ἐκ τούτου, καίτοι νέοι κατ' ἐκαστὴν ἐπιβάλλονται φόροι καὶ βαρυτέρα καθίσταται ἡ κατάθλιψις τῶν εἰσπρακτόρων, ἡ ἀνέχεια τοῦ ταμεῖου προβαίνει αἰεὶ αὐξάνουσα. Ὑποχάτως δ' ἐκορυφώθη ἔνεκα τῶν ἐκ τῆς κακῆς διοικήσεως στάσεων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῶν ἐξόδων τῶν ἀνακτόρων, αἵτινα, ὑπέρογκα ἤδη ὄντα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς βασιλείας τοῦ Ἀβδουλ Μεζίτ, ἐφθασαν ὑπὸ τὸν διάδοχον αὐτοῦ τὸν κολοῦνα τῆς σπατάλης. Βίς ταῦτα πρέπει νὰ προσθέσωμεν τὴν ἀνέγερσιν βασιλικῶν μεγάρων, τὴν ἀπόκτησιν θωρακωτῶν, τὴν προμήθειαν πολυδαπάνων ὅπλων πρὸς χεῖσιν τοῦ στρατοῦ, τὴν σύστασιν θέσεων πρὸς ἀπλοὺν σιτισμὸν εὐνοουμένων, καὶ τοὺς ἀδρόους μισθοὺς ἀνωτέρων τινῶν Τούρκων ὑπαλλήλων. Πρὸς θεραπείαν τῶν νέων τούτων ἀναγκῶν, μὴ δυναμένων πλέον τῶν κατοίκων νὰ υποκύψωσιν εἰς τὸ βάρος νέων φόρων, ἀνεζητήθη καὶ εὗρεθῇ νέα πηγὴ δημοσίου πλούτου, τὰ δάνεια. Πρὸς ἐνθάρρυνσιν δὲ τῶν δανειστῶν

καὶ ἀφομοίωσιν τῆς Τουρκίας πρὸς τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη τὸ ὕπουργεῖον τοῦ Φουάτ πασᾶ παρεδέχθη κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη τὴν σύνταξιν προϋπολογισμοῦ, παρυσιάζοντος ὅτε μὲν ἀσήμαντον ἔλλειμμα, ὅτε δὲ περισσεύμα σπουδαῖον. Ἐκ τῆς ἐξετάσεως τῶν ἐκτοτε δημοσιευθέντων προϋπολογισμῶν προκύπτει ὅτι τὰ δημόσια ἔσοδα, αἵτινα πρὸ τινῶν ἐτῶν ἀνῆρχοντο εἰς 11,000,000 τουρκικῶν λιρῶν, ἀνέχονται ἤδη εἰς τὸ διπλάσιον. Πρέπει δὲ καὶ νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι, ἐνῶ κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ λήξαντος ἔτους τὸ ἔλλειμμα περιωρίζετο εἰς 5,000,000, ὁ Μέγας Βεζύρης ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ, μετὰ τὸ ληφθὲν μέτρον τοῦ περιορισμοῦ τοῦ τόκου τῶν ἐξωτερικῶν δανείων εἰς τὸ ἥμισυ, ὅτι ὁ ἀνωτέρω ἀριθμὸς ἦτο κατώτερος τοῦ ἀληθοῦς. Ἀλλὰ μετὰ τοιαύτην ἐπίσημον ἀποκάλυψιν τίς ἐγγυᾶται ἡμῖν περὶ τῆς ἀκριβείας τῶν προγενεστέρων ἀριθμῶν; Ὅπως δήποτε ἢ ἐκ τῆς κατ' ἔτος δημοσιεύσεως προϋπολογισμοῦ, παριεστῶτος τοσοῦτον ἀνθρώπῳ τῇ οἰκονομικῇ θέσιν τῆς Τουρκίας, ἀγαθὴ ἐντύπωσις ἦτο τοιαύτη, ὥστε τὰ εὐρωπαϊκὰ κεφάλαια εἰσέρεον εἰς τὸ τουρκικὸν ταμεῖον πολλὰ ἀφθονώτερα τῶν ἐπιλιζομένων ὑπὸ τοῦ εἰρήτου τῆς μεθόδου ταύτης καὶ συντάκτου τῶν διπλωματικῶν ἐγγράφων, δι' ὧν προσεκρήττοντο οἱ ἐλευθεριώτεροι ἐν Τουρκίᾳ μεταρρυθμίσεις, Φουάτ πασᾶ. Ἡ πεποίθησις ἦτο τοιαύτη, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ ἀξιότιμος κ. Γλάδστων, ὑποεργάων τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ Παλμερστοῦ, ἐκήρυξεν ἀπὸ τοῦ βήματος ὅτι οἱ προϋπολογισμοὶ τῆς Τουρκίας εἶναι ἐν εὐαγγελίᾳ μοναδικοί, τὸ δὲ τοιοῦτον ἐπίθετον ἐθεώρησε τὸ ἀγγλικὸν κοινοβούλιον, ὁ ἀγγλικὸς λαὸς καὶ ὁλόκληρος ἡ Εὐρώπη ὡς εἰλικρινῇ ἔπαινον καὶ οὐχὶ ὡς πρότυπον λεπτοτάτης καὶ πικρᾶς εἰρωνείας.

Ἐλθωμεν ἤδη εἰς τὸ φορολογικὸν σύστημα, ἐξετάζοντες ἐν πρώτοις τ' ἀφορῶντα τὴν δὴθεν κατάργησιν τοῦ συμπληρωματικοῦ τετάρτου τῆς δεκάτης. Ἡ πρώτη περὶ τούτου διοικητικὴ διάταξις εὐνῆται ἐν τῇ Χαττίῳ τοῦ 1839, δι' οὗ καταδικάζεται τὸ σύστημα τοῦ Ἰλιζάμ καὶ διατάσσεται ἡ κατάργησις αὐτοῦ. Κατὰ τὸ σύστημα τούτου οἱ διοικηταὶ τῶν ἐπαρχιῶν ἐμίσθονον τοὺς φόρους παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀντὶ ὁρισμένου ποσού, καὶ εἰσπραττον αὐτοὺς δι' ἴδιον λογαριασμὸν. Ἡ παντοδυναμία αὕτη τῶν διοικητῶν, ἀένναος οὖσα πηγὴ καταχρήσεων καὶ ἀχαλινώτου αὐθαιρεσίας κατηργήθη ἐν ἔτει 1839. Ἀλλ' οἱ δυστυχεῖς φορολογούμενοι οὐδὲν ἄλλο ἐκαρπώθησαν ἐκ τῆς μεταβολῆς ταύτης εἰμὴ μόνον ἀλλαγὴν τυράννου, παραδοθέντες εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἐνοικιαστῶν τῆς δεκάτης,

(1) Ὁρα προηγούμενον φύλλον.

οἵτινες κατέβλησαν αὐτοὺς ὅσον πρότερον οἱ διοικηταί, καθιστώντες τούτους διὰ συμμετοχῆς εἰς τὴν λαϊκὴν συνεισφοράν τῶν ἀναποσπάστων τῆς εἰσπράξεως παντὸς φόρου ἐν Τουρκίᾳ καταπίεσιν. Ἡ Κυβέρνησις ἐπεφύλαξεν ἑαυτῇ τὴν ἄμεσον εἰσπραξὶν μόνων τῶν ἀκολουθῶν φόρων, τοῦ ἐγγείου, τοῦ ἐπὶ τῶν ἐπιτηδεύματων, τοῦ χαρτοσήμου, τῆς ζυγίσεως καὶ ἀποβιδάσεως καὶ τῶν εἰσγωγικῶν τελῶν, ἅτινα ἐκανονίσθησαν ἐπὶ τῇ βάσει 10 0)0 δι' ὅλα τὰ ἔμπορεύματα πλὴν τῶν πνευματικῶν ποτῶν, ὑποβληθέντων εἰς τέλος διπλάσιον, ὡς καταναλισκομένων ὑπὸ μόνων τῶν χριστιανῶν, ἀφοῦ αἱ διατάξεις τοῦ Κορανίου ἀπαγορεύουσι τοῖς μωαμεθανοῖς τὴν οἰνοποσίαν. Πλὴν δὲ τοῦ τοιοῦτου τέλους καὶ τοῦ φόρου ἐπιτηδεύματος οἱ μετερχόμενοι τὸ λιανικὸν ἐμπόριον τῶν πνευματικῶν ποτῶν ὑποβάλλονται καὶ εἰς φόρον εἰδικῆς ἀδείας καλούμενον *βερί*. Ἡ ἀπλὴ τῶν φόρων τούτων ἀπαριθμησὶς ἀρκεῖ, νομίζομεν, νὰ καταδείξῃ τὰ ἐκ συστήματος τοσοῦτον πολυπλόκου προκύπτοντα ἀτοπήματα. Οἱ ἀδαῖς τῶν πραγμάτων τῆς Ἀνατολῆς δύνανται νὰ νομίσωσιν ὅτι τὰ βάρη τῶν ὑπηκόων τοῦ Σουλτάνου εἶναι ἐλαφρότερα τῶν ἐπιβαρυνόντων τοὺς κατοίκους πλείστον ἐξηγνησμένων χωρῶν, ἀφοῦ μένουσιν ἀκόμη ἄγνωστοι ἐν Τουρκίᾳ πολλοὶ εἰδικοί ἐν Εὐρώπῃ φόροι, οἱ οἱ ἐπὶ τῶν θυρῶν καὶ παραθύρων, τῶν ὑπηρετῶν, τῶν ἀμαξῶν, τῶν σκύλων κτλ. Ἀλλ' εἰς τούτους δύνανται τις ν' ἀπαντήσῃ προχείρως, ὅτι ἐν Εὐρώπῃ ἡ διανομὴ καὶ εἰσπραξὶς τῶν φόρων ὁδηγῶν ἐχούσι τὴν δικαιοσύνην, τὸ δὲ προὖν αὐτῶν διαθέτουσιν αἱ κυβερνήσεις πρὸς φροῦρησιν τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς καὶ τῆς περιουσίας τῶν φορολογουμένων, καὶ ἂν μείνῃ περίσσευμα εἰς αὐξήσιν τῆς εὐμερείας τοῦ λαοῦ. Ἀληθὲς εἶναι ὅτι καὶ ἐν Τουρκίᾳ ἐπιβάλλονται παντοῖοι φόροι καὶ πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν δημοσίων ἔργων· τὰ δημοσία ὅμως ταῦτα ἔργα σπανίως, ἢ ἀκριβέστερον, οὐδέποτε ἐκτελοῦνται.

Πλὴν δὲ τούτων ἡ Πύλη ζητεῖ πολλάκις τὴν προπληρωμὴν ἐκτάκτων φόρων, οἵτινες οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ καταναγκαστικὰ δάνεια, ὧν οὐδέποτε ἀποδίδεται ὁλοσχερῶς τὸ κεφάλαιον εἰς τοὺς προκαταβαλόντας. Οὕτω πρότινων ἐτῶν ἐδωρομένη ὡς συνήθως ἐν χρηματικῇ ἀμηχανίᾳ, ἐζήτησεν ἡ κυβερνήσις τὴν ἐκ προκαταβολῆς πληρωμὴν τοῦ ἡμίσεως ἐγγείου φόρου τοῦ ἐπιόντος ἔτους, ὑποσχομένη τὴν ἐντὸς τετραετίας ἀπότισιν τοῦ δανείου, τοῦ ὁποῦ ἀπεδόθησαν μόνον τὰ τρία τέταρτα. Ὀλίγον μετέπειτα ἐζητεῖτο παρὰ τῶν ὁμοσυνῶν νέον καταναγκαστικὸν δάνειον, ἐνθ' οὗ παρείχοντο αὐτοῖς ἀποδείξεις καλούμεναι *Μετζιδιέ*, μέλλουσαι νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς ἀπότισιν τοῦ ἐγγείου φόρου κατὰ τὸ ἐπιόν ἔτος. Ἀπίστευτον θέλει φανῇ εἰς πολλοὺς, ἀλλ' ἐν τούτοις ἀληθέστατον εἶναι ὅτι, ὀλίγον πρὸ τῆς προθεσμίας τῆς ὀρισμένης πρὸς ἀπότισιν τοῦ φόρου τούτου, ἐξεδόθη αὐτοκρατορικὸς Ἰραδὲς, διατάσων τοὺς εἰσπράκτορας νὰ μὴ δέχωνται τὰς ἀποδείξεις ταύτας, οἱ δὲ κάτοχοι προσεκλήθησαν ὑπὸ τῶν διοικητῶν τῶν ἐπαρχιῶν νὰ παραιτηθῶσι τούτων πρὸς ὄφελος τοῦ κράτους! Ἄν δὲ ἐπῆρχετο εἰς τινὰ τῶν οὕτω ἀσπλάγχχνως καὶ αὐθαιρέτως γυμνουμένων ὁ πειρασμὸς ν' ἀντιστῇ κατὰ τοιαύτης ἀδικίας, ποῦ ἡδύνατο οὗτος νὰ στηριχθῇ, ἵνα ἡ ἀντίστασις αὐτοῦ ἔχῃ ἐλπίδα τινὰ ἐπιτυχίας;

Μετὰ τὰς προκαταρκτικὰς ταύτας παρατηρήσεις, τὰς ἀναγκαίας ὅπως ἐκτιμήθῃ τὸ δῖπρον τὴν φορολογίαν σύστημα, ἃς ἐξετάσωμεν ἤδη ἂν ἐν τῷ τελευταίῳ *Χαττίῳ* δύνανται ν' ἀναιρεθῇ ἐγγυήσις τις μείζονος δικαιοσύνης πραγματικῆς. Ἐν αὐτῷ γίνεται λόγος περὶ δικαίας διανομῆς τῶν φόρων, καὶ τῶν ληπτέων μέτρων ἀπρὸς πρόληψιν τῆς αὐθαιρέσεως τῶν

» ἐνοικιαστῶν κατὰ τὴν εἰσπραξὶν τῆς δεκάτης». Ἀλλ' ἐν τῇ παραβῆλῃ τὰς διατάξεις ταύτας πρὸς τὰς τῶν προηγουμένων *φίρματιων*, ὧν οὐδέποτε ἐγένετο οὐδὲ καὶ ἀπόπειρα ἐφαρμογῆς, εὐκόλως θέλει πεισθῇ περὶ τῆς ἀρχαιότητος καὶ ματαιότητος τῶν ὑποσχέσεων τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως πρὸς βελτίωσιν τῆς διοικήσεως καὶ τῆς τύχης τῶν ὑποδούλων λαῶν. Οὕτω ἐν τῷ *Χαττί-Σερρί* τοῦ 1839 ἀναγινώσκουμεν τὴν ἀκόλουθον περικοπὴν: «Κατὰ τὸ ὑπάρχον σύστημα ἡ πολιτικὴ καὶ οἰκονομικὴ διαχείρισις ἐπαρχίας τινὸς παραδίδεται εἰς τὴν αὐθαιρέσιαν ἐνὸς μόνου ἀνθρώπου, ἥτοι ἐντὸς ἄγρια πάθη καὶ τὴν ἀπληστίαν τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ὅστις ἐὰν τύχῃ διεφθαρμένος, μόνην φροντίδα ἔχει πῶς νὰ πλουτισθῇ. Νομίζομεν λοιπὸν ἀναγκαῖον, ὅπως ἕκαστον μέλος τῆς ὀθωμανικῆς κοινωνίας ὑποβάλληται ἄπο τοῦδε εἰς ὀρισμένην ἀναλόγως τῆς περιουσίας καὶ τῆς ἱκανότητος αὐτοῦ φορολογίαν, πέραν τῆς ὁποίας οὐδὲν δύναται ν' ἀπαιτηθῇ παρ' αὐτοῦ».

Πραγματευθέντες ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ περὶ τῶν ἐκτάκτων φόρων ἰδομεν τίνι τρόπῳ ἐτηρήθησαν αἱ ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ *Γουλ-χανῆ*, ἐν δὲ τῷ *Χαττί-χουμαγιόν* τοῦ 1856 ἀναγινώσκουμεν ὑπ' ἀρθ. 29 τὰ ἑξῆς: «Οἱ παρὰ τῶν ὑπηκόων ἡμῶν ζητούμενοι φόροι θέλουσιν εἰσπράττεσθαι μετ' ἰσότητος ἀνευ διακρίσεως φυλῆς ἢ θρησκείας, ταρχεῖα δὲ θέλει ληφθῇ φροντίς πρὸς θεραπείαν τῶν ὑπαρχουσῶν καταχρήσεων καὶ ἰδίως τῶν κατὰ τὴν εἰσπραξὶν τῆς δεκάτης. Πρὸς τοῦτο ἡ ἄμεσος εἰσπραξὶς τῶν φόρων θέλει ἀντικαταστήσῃ κατὰ τὸ δυνατόν τὸ σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως». Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος κεφαλαίου γνωρίζει ὁ ἀναγνώστης πῶς ἐτηρήθησαν καὶ τοῦ *φίρματιον* τοῦ 1856 αἱ διατάξεις, ὥστε μετὰ τὴν παράθεσιν τῶν ἐπισήμων κειμένων, δυνάμεθα ἤδη ἀνευ φόβου ἀντιλογίας, νὰ καταλήξωμεν εἰς τὸ ἀκόλουθον συμπέρασμα, ὅτι ἡ Υ. Πύλη ὑπὸ τὴν ἐπῆρειαν σπουδαίων περιπλοκῶν καὶ τὴν πίεσιν τῶν πρέσβων ἐκδίδει περιοδικῶς *Χαττία*, νόμους καὶ κανονισμοὺς, περιέχοντας ἐπισήμους ὑποσχέσεις μεταρρυθμίσεων, παρεχομένων μετὰ τῆς αὐτῆς εὐκολίας μεθ' ἧς λησμονοῦνται τὴν ἐπιούσαν, ἅμα ὁ κίνδυνος παρέλθῃ. Βλέπων δὲ τις τὰς συνεχεῖς σετὰ πομπῶδους ἐπισημότητος ἐπαναλήψεις τῶν τοιοῦτων προκηρύξεων, καὶ τὴν φαινομένην ἐμπιστοσύνην ἣν παρέχουσιν αὐτοῖς οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ξένων δυνάμεων, καίτοι γνωρίζοντες οὐχ ἥτιον τῶν ὑπουργῶν τῆς Τουρκίας, ὅτι εἶναι ἀνεπίδεκτοι ἐφαρμογῆς, ὀρέγεται νὰ παραβῇ τοὺς ὑπουργοὺς καὶ διπλωμάτας τούτους πρὸς τοὺς οἰωνοκόπους τῆς ἀρχαίας Ρώμης, οἵτινες συναντῶμενοι καθ' ὁδὸν δὲν ἡδύναντο ἀνευ γέλωτος ν' ἀτενίσωσι πρὸς ἀλλήλους.

Πρέπει ἐν τούτοις νὰ εἰπώμεν ὀλίγα τινα καὶ περὶ τῆς καταργήσεως τοῦ συμπληρωματικοῦ τετάρτου τῆς δεκάτης, περὶ ἧς γίνεται μνηεὶ ἐν τῷ τελευταίῳ *Χαττίῳ* ὡς περὶ μεγάλου πρὸς τοὺς ὑπηκόους λαοὺς εὐεργετήματος. Πρὸ παντὸς ἄλλου πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἡ τοιαύτη πρόσθετος ἐπιβάρυνσις εἶναι ὅλως αὐθαίρετος, γνωμένη πρὸ τινῶν ἐτῶν κατὰ παράδοσιν πάντων τῶν προγενεστέρων *φίρματιων* ἡθέλε δὲ καταταγῇ εἰς βαθμιαῖον διπλασιασμὸν τῆς δεκάτης, ἂν ἡ ἐπανάστασις δύο ἐπαρχιῶν δὲν ἐξεθετε καὶ πάλιν τὴν Πύλην εἰς ἐξωτερικὰς πιέσεις, ἀφ' ὧν ζητεῖ ν' ἀπαλλαγθῇ διὰ τοῦ συνήθους αὐτῇ τρόπου, ἥτοι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ *Χαττίου* τοῦ 1875.

Οἱ Τούρκοι, οἱ οὐδέποτε ἐπὶ οἰκονομικῇ δεινότητι διακρινόμενοι, καταφεύγουσιν ἐκ συστήματος εἰς τὰ ἐσχατά μέτρα πρὸς ἐξέφρεσιν τῶν ἀναγκῶν εἰς τὸ κράτος χρημάτων καὶ κορεσμὸν τῶν ἀνακτορικῶν ἀπαιτήσεων, οὐδέποτε σκεφθέντες

ἀν κατὰ τὸ μέτρον τῶν δυνάμεων αὐτῶν ἢ πέραν τούτου φορολογοῦνται οἱ ὑπόδουλοι λαοί. Οὕτω ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις, ἀφ' οὗ εἰσέπραξε 15 0|0 ἀντὶ 10 0|0 ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει, μὴ ὀλοσχερῶς ἐκπληρωθεῖσθαι, ἀποδόσεως τοῦ περιπλέον ἐντὸς τετραετίας, προέβη μετ' ὀλίγον εἰς προσθήκην 25 0|0 εἰς τὴν δεκάτην, ἀνευ τῆς ἐλαχίστης ὑποσχέσεως ν' ἀποδώσῃ τὸ ὑπερβάλλον. Ἀλλ' ὅτε ἐξεργάσθαι ἡ ἐπανάστασις τῆς Βοσνίας καὶ Ἑρζεγοβίνης, ἐσπευσε νὰ κηρύξῃ ὅτι οὐ μόνον καταργεῖ τὸ συμπληρωματικὸν τέταρτον, ἀλλὰ καὶ ἀπαλλάττει τοὺς φορολογουμένους ἀπὸ τῆς πληρωμῆς τοῦ ὀφειλομένου καθυστερήματος. Ἀλλ' οἱ μὲν ζῶντες ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου λαοὶ κάλλιστα ἐγνώριζον τὰ διατρέχοντα, οἱ δὲ εἰς τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος τῆς τοιαύτης μεγαλοδωρίας ἐνδιαφερόμενοι ξένοι, δὲν ἐβράδυναν νὰ μάθωσιν ὅτι ἐκ τῶν χαριζομένων δῆθεν τούτων καθυστερημάτων μέρος μὲν εἶχεν ἤδη εἰσπραχθῇ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Χαττίου, τὸ δὲ ἀπομένον ἐξηκολούθει νὰ εἰσπράττεται ὡς πρὶν καὶ μετὰ τὴν ἐκδοσιν αὐτοῦ! Ἐν δὲ Βουλγαρίᾳ, ἐν Ἀρμενίᾳ καὶ κατ' ἄλλα διαμερίσματα συνέβαινον φρικώδεις καταπίσεις ἐκ μέρους τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς πρὸς εἰσπραξίν τοῦ καταργηθέντος προσθέτου τετάρτου καὶ τοῦ χαρισθέντος καθυστερήματος. Τὰς καταπίσεις ταύτας διεσάλπισεν ὁ τε ξένος καὶ αὐτὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ τύπος, ἡ δὲ κυβέρνησις μονομερῶς μόνον ἐπείραθον νὰ διαψεύσῃ. Ἐν τούτοις ἡ Α. Μ. ὁ Σουλτάνος ἐν τῷ τελευταίῳ αὐτοῦ Χαττίῳ ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως περὶ τῶν ἐντεταλμένων τὴν εἰσπραξίν τῶν φόρων. «Ἐπειδὴ ἡ εἰσπραξὶς τῶν ἀμέσων φόρων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀνετέθη, ὡς ἡκούσαμεν, εἰς τοὺς ζαπτιέδας, ὁ δὲ τοιοῦτος τρόπος εἰσπράξεως ἀνεγνωρίσθη σήμερον ὡς διδὼν πᾶσαν εἰς καταχρήσεις, διατάσσομεν ὅπως εἰς τὸ ἐξῆς ἀπέχει ἡ ἀστυνομία ἀπὸ πάσης ἀναμιξεως εἰς τὴν εἰσπραξίν τῶν φόρων, ἥτις θέλει ἀνατεθῇ εἰς εἰσπράκτορας, ἐκλεγμένους ὑπὸ τῶν μωαμεθανῶν καὶ μὴ μωαμεθανῶν κατοίκων τῆς αὐτοκρατορίας καὶ ἐνεργούντας συμφῶνως πρὸς τὰς συνταχθησομένας εἰδικὰς ὁδηγίας.» Ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνωτέρω μέτρον οὐδόλως νεώτερον εἶναι τῶν μέχρι τοῦδε ἐξετασθέντων· καθότι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν οἷτε μουσουλμάνοι καὶ μὴ μουσουλμάνοι οὐ μόνον ἐκλέγουσιν ἀλλὰ καὶ διατρέφουσι τοὺς εἰσπράκτορας ἰδιοῖς ἀναλώμασιν, τὸ δὲ τοιοῦτον σύστημα ἐξετέθη καὶ ἀνεπτύχθη τῷ 1867 ἐν τῷ ὑπομνήματι τοῦ Φουάτ Πασσᾶ, καταδικάζοντος τὴν πρὶν σύγχρονον ἐνάσκησιν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου τῶν καθηκόντων εἰσπράκτορος καὶ ἀστυνομίου. Ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς 57—63—64 καὶ 65 τοῦ περὶ Βιλαετιῶν Νόμου εὐρίσκονται ἀπαράλλακτοι διατάξεις. Ἀπορον λοιπὸν καθίσταται τίνι τρόπῳ ὁ Σουλτάνος προκηρύττει τῷ 1875 ὡς κατεπίγουσαν τὴν παραδοχὴν μεταρρυθμίσεως, ἣν ὁ πρῶτον αὐτοῦ ὑπουργὸς ἐκέρυττε τῷ 1867 ὡς ἐπιτυχῶς ἤδη ἐφρμωθεῖσαν. Τὸ καθ' ἡμᾶς, ὁμολογοῦντες ὅτι ἀδυνατούμεν νὰ λύσωμεν τοιαῦτα αἰνίγματα, μεταβαίνομεν εἰς τὸ τρίτον κεφάλαιον τοῦ Χαττίου.

«Περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν τίτλων τῆς ἀκινήτου περιουσίας.»

Περὶ ταύτης ὁ Σουλτάνος ἀποφαίνεται ὡς ἐξῆς: «Ἡ διαφθοροτρόπως ἐπιτυγχανομένη ἐν τῇ πρωτεύουσῃ καὶ ταῖς ἐπαρχίαις ἀπόκτησις τῶν τίτλων ἰδιοκτησίας καὶ ἡ ἐλλειψὶς τοιούτων, προκαλοῦσαι διηνεκεῖς διαφορὰς καὶ δικὰς ἐζημιῶσι τὸν λαόν, ἐπιβαρύνουσι δι' ἐργασίας τὰ δικαστήρια καὶ ἔχουσιν ἀποτέλεσμα τὴν ὑποτίμησιν τῶν κτημάτων.»

Τὰ τοιαῦτα ἀποπρήματα εἶναι ἐξ ὀδυνηρᾶς πείρας γνωστὰ

εἰς πάντας τοὺς ἐν Τουρκίᾳ ἰδιοκτῆτας, οὐδόλως περιμένοντες νὰ φωτισθῶσι περὶ τῶν πλημμελημάτων τοῦ κλάδου τούτου τῆς διοικήσεως ἐκ τῆς ἀφελούς σουλτανικῆς δηλώσεως. Οὕτω πλείστοι Ὀθωμανοὶ προσετώτες καὶ αὐτὴ ἡ κυβέρνησις κατέχουσιν ἐν Ἡπείρῳ, Θεσσαλίᾳ, Μικρασίᾳ, Ῥόδῳ καὶ ἀλλαχοῦ μοναστηριακὰ κτήματα ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι αἱ μοναὶ στεροῦνται τίτλων. Ἀλλὰ πασιδῆλον εἶναι ἀφ' ἐνός μὲν ὅτι οἱ ἐλλείποντες τίτλοι ἀπωλέσθησαν κατὰ τὰς ἀλλεπαλλήλους καταστροφὰς, αἵτινες ἐπέσκηψαν ἐπὶ τῶν Μοναστηρίων ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς κατακτήσεως μέχρις ἡμῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι ἀπολύτως ἀδύνατον ἦτο εἰς χριστιανούς καλογήρους, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ κρατοῦσα φυλὴ εὕρισκετο ἐν ὅλῃ αὐτῇ τῇ ἀκμῇ, νὰ καταλάβωσι κτήματα μὴ ἀνήκοντα εἰς αὐτοὺς. Ὅπως δὴποτε ὑπάρχουσι πρὸ πολλοῦ εἰδικοί νόμοι, ὧν αἱ διατάξεις προνοοῦσι περὶ τῆς τυχαίας ἀπωλείας τῶν τίτλων, οὐδόλως συνεπαγούσης τὴν ἀπώλειαν τῆς ἰδιοκτησίας. Μεταξὺ πλείστων κειμένων ἐκλεγόμεν τὸ ἀρθ. 78 τοῦ κώδικος περὶ ἀκινήτου περιουσίας, ἐκδοθέντος τῇ 7 Ῥαμαζᾶν 1274, ἥτοι τῇ 21 Ἀπριλίου 1858, ἔχον οὕτω: «Ὁ ἐπὶ δεκαετίαν ἀναμφισβητήτως κατέχων καὶ καλλιερῶν γαίαν Μιριέ ἀποκτᾷ τὸ δικαίωμα τῆς κατοχῆς, εἴτε εἴτε εἴτε μὴ ἔχει νόμιμον τίτλον. Αἱ τοιαῦται γαῖαι δὲν πδύνκνται νὰ θεωρηθῶσι ἀδέσποτοι, ὁ δὲ κάτοχος δικαιούται νὰ λάβῃ ἀνεξόδως τίτλον ἰδιοκτησίας». Ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου βασιζόμενοι οἱ μοναχοὶ τῶν ἀνωμνημονευθέντων διαμερισμάτων, ὑπέβαλον εἰς τὰ δικαστήρια ἀλλεπαλλήλους αἰτήσεις ἀποτυχούσας, ὁ δὲ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ὑπεστήριξε πολλάκις ἐντόνως παρὰ τῇ κεντρικῇ ἐξουσίᾳ τὰ δίκαια τῶν νομίμων ἰδιοκτητῶν. Ἡ Πύλη ἀνέβαλε κατὰ τὸ σῆμα τὴν ἀπάντησιν αὐτῆς εἰς τὰς ἐλλήνικὰς καλῆδας, μέχρις οὗ ἐνδίδουσα εἰς τὰς ἀκαταπαύστους παραστάσεις τοῦ Πατριαρχείου συνέστησε τῷ 1865 ἐπιτροπὴν, ἐντεταλμένην νὰ ἐξεύρῃ τὴν καταλληλοτέραν λύσιν τοῦ ἀκανθώδους τούτου ζητήματος. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη εἰργάσθη ὅπως πᾶσα ὑπὸ τῆς Πύλης συγκροτουμένη ἐπιτροπὴ, ἡ ἐτυμηγορία δὴλ. αὐτῆς οὔτε ἐξεδόθη μέχρι σήμερον, οὔτε πιθανὸν φαίνεται ὅτι καὶ μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ἀκομῆ ἐτῶν θέλει ἐκδοθῇ. Πρέπει δὲ ἐν παρόδῳ νὰ σημειώσωμεν καὶ τοῦτο, ὅτι καίτοι ὑπάρχοντος ἀρμόδιου καὶ εἰδικοῦ πολιτικοῦ νόμου, πᾶσαι ἐν τούτοις αἱ περὶ ἰδιοκτησίας ἀκινήτων ἀναφυόμεναι διενέξεις διακάζονται εἰς τὰ δικαστήρια τοῦ Σερι, ὧν ἡ διαδικασία εἶναι ἀσυγκρίτως εὐνοϊκωτέρα εἰς τὴν μεροληψίαν τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως. Ἡ μεροληψία αὕτη ἐπέλαμψεν ἐσχάτως ἐν ὅλῃ αὐτῇ τῇ ἀσχημίᾳ ἐν διαφορᾷ τινι, περὶ ἧς νομιζόμεν σκόπιμον νὰ εἰπωμεν ὀλίγας λέξεις. Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐλληνικὴ κοινότης εἶναι ἰδιοκτῆτις ἐν Σταυροδρομίᾳ ἐκτεταμένου γηπέδου, τὸ ὅποιον ἐζήτησε παρ' αὐτῆς πρὸ τριακονταετίας ἡ Κυβέρνησις, ἵνα χρησιμεύσῃ διὰ τὰ γυμνάσια τῶν ἐντὸς γειτονικῶν στρατῶν ἀυλιζομένων στρατευμάτων, ἐπὶ συμφωνίᾳ ταχέως ἀποδόσεως αὐτοῦ ἢ ἀποζημιώσεως τῆς κοινότητος δι' ἄλλου, τοιοῦτου ἰσοτίμου. Ἀλλ' ἔκτοτε ἡ μὲν Κυβέρνησις ἐλκυσμένη τὴν συμφωνίαν, τῆς δὲ κοινότητος αἱ προσπάθειαι διεδικουσῆς ἀνεπίδεκτον ἀμφισβήτησεως ἀπαίτησιν ἐναυάγησαν κατὰ τῆς δυστροπίας τῆς Ὑψ. Πύλης, ἥτις ἐπιμένει ἀφ' ἐνός νὰ κατέχῃ τὸ γηπεδόν, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ εἰσπράττῃ πρὸς τὸν Πατριάρχου ὡς ἰδιοκτῆτου φόρον τινὰ ἐπὶ τῶν ἀκινήτων καλούμενον Ἰτζαρέ. Ἀληθὲς εἶναι ὅτι ὁ Πατριάρχης πᾶσας ἐπιδείκνεται εἰς τὸν Πατριάρχην τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς ἂν ἐστέρῃ καὶ οὗτος νὰ δεχθῇ λύσιν τοῦ Βουλγαρικοῦ ζητήματος σύμφωνα πρὸς τὰς εὐχὰς τῆς Πύλης. Ἀλλ' ἀποποιήθης τοῦ ἱερέα τοῦ τῶν τοιούτων ἀλλόκοτον συμβιβασμὸν

τὸ γήπεδον οὔτε ἀπεδόθη οὔτε θέλει πιθανῶς ἀποδοθῇ ποτε εἰς τὸν νόμιμον αὐτοῦ ἰδιοκτήτην.

Πρὸς θεραπείαν τοιαύτης ἀνωμάλου καταστάσεως, ἥς ἀνεγνώριζεν, ὡς ἀνωτέρω εἶδομεν, ὁ Σουλτάνος τ' αὐτοπρήματα, προτείνεται ἡ ἀκόλουθος μεταρρυθμίσις. «Πρὸς ἄρσιν πρῶτον δυσχερεῶν τούτων, οἱ τίτλοι πάσης ἀκινήτου ἰδιοκτησίας, εἰς οἵανδήποτε καὶ ἂν ἀνήκῃ κατηγορίαν, θέλουσιν ἐκδίδεσθαι ὑπὸ τῆς Γεν. Διευθύνσεως τῶν Ἀρχείων».

Ἄν υποθέσωμεν ὅτι ὁ νόμος οὗτος δὲν θέλει μείνῃ χάρτης ἄγραφος, ὡς ἡ λοιπὴ σωρεία τῶν νόμων καὶ τῶν διαταγμάτων τῶν ὀθωμανικῶν κωδίκων, καὶ οἱ τίτλοι πάσης ἀνεξαιρέτως ἀκινήτου ἰδιοκτησίας θέλουσι τῷ ὄντι ἐκδίδεσθαι εἰς τὸ ἐξῆς ὑπὸ τῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν Ἀρχείων, ἀντὶ τῆς παραχωρῶνται ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τοῦ Ἐδεῶν, ἂν πρόκειται περὶ βακουφίων ἢ τῶν δικαστικῶν γραφείων τῆς περιφέρειας, ἂν πρόκειται περὶ μουλικίων, πάλιν δικαιούμεθα νὰ ἐρωτήσωμεν ποῖα τις παραχωρεῖται διὰ τῆς μεταρρυθμίσεως ταύτης μείζων ἐγγύησις εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας, καὶ ποῦ βασίζεται ἡ ἐλπίς ὅτι ἡ Διεύθυνσις τῶν Ἀρχείων ἔσται ἐν τῇ διαχειρίσει τῆς ἀνατεθείσης αὐτῇ ὑπηρεσίας μᾶλλον ἀκριβὲς καὶ εὐσυνειδήτος τῶν ἄλλων γραφείων; Ἀλλὰ καὶ ἀγαθὸν ἀποτελεσμάτων ἂν γίνῃ πρόξενος τῆς μεταρρυθμίσεως ἡ εἰλικρινὴς ἐφαρμογὴ, ἀρκεῖ ἄρα γε αὕτη πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐν Τουρκίᾳ ἀκινήτου περιουσίας; Πολὺ περὶ τούτου ἀμφιβάλλομεν, διότι ἡ παραγωγὴ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἰδιοκτήτου δὲν δύναται βεβαίως ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἑλλειψίν σαφῶν κειμένων, ὡς ἀποδεικνύει ἐναργῶς ἡ κατωτέρω περικοπὴ τοῦ Χαττ-Χουμαγιούρ, περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων τῶν Χριστιανῶν. «Παραχωρεῖται πᾶσα ἀσφάλεια εἰς τὴν κινήτην καὶ ἀκίνητον περιουσίαν τοῦ χριστιανικοῦ κλήρου.» Ἐν δὲ τῷ περὶ Πατριαρχείου Βερατίου ἀναγινώσκομεν. «Παραχωροῦμεν ἐπίσης εἰς τὸν Πατριάρχην ἐλευθέρην τὴν κτήσιν τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ Πατριαρχεῖον νῶν, καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτωμένων ἀκινήτων, οἷον κήπων, ἀμπελῶν, ἀγρῶν, λειβαδίων, ἐπαύλεων, μύλων, οἰκιῶν, ἐργαστηρίων, τόπων προωρισμένων ὡς ἐκκλησιαστικὰς συνελύσεις, εὐχρητηρίων, ποιμνίων, καὶ ἄλλων κινήτων καὶ πάσης γενομένης εἰς τὰς ἐκκλησίας προσφορὰς λόγῳ ἐλέους ἢ εὐσεβοῦς δωρήματος». Ἐκ δὲ τοῦ δημοσιευθέντος τῷ 1867 ὑπομνήματος τοῦ Φουὰτ πασᾶ ἐραυζόμεθα τὰ κατωτέρω. «Αἱ ἐκκλησιαστικαὶ κτήσεις ἐντέθησαν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ κοινοῦ δικαίου, ἀφομοιωθεῖσαι ὁλοσχερῶς πρὸς τὰς ὁμοίας φύσεως κτήσεις τῶν Μωαμεθανῶν. Ἀδύνατον δὲ εἶναι ν' ἀνεύρῃ τις ἐν τοῖς τελευταίοις χρόνοις ἐν μόνον παράδειγμα ὀσμεινίας γενομένης κατὰ διαταγὴν τῆς ἐξουσίας.» Ἀλλ' ἂν τοιαῦται ρηταὶ καὶ ἀκριβεῖς ἐπαγγελίαι δὲν ἴσχυσαν, ὡς κατωτέρω ἀπεδείχθη, νὰ περιφρουρήσωσι τὰ δικαιώματα τῶν ἐν τῷ ὀθωμανικῷ κράτει ἰδιοκτητῶν, μικρὰ παρέχεται ἐλπίς ὅτι αἱ ἥττον σπουδαῖαι καὶ σαφεῖς διατάξεις τοῦ τελευταίου Χαττίου θέλουσιν ἀρκέσει πρὸς πραγματοποιήσιν τῆς ποθητῆς μεταρρυθμίσεως.

«Περὶ ἐγγυήσεων τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς, καὶ τῆς περιουσίας τῶν ὑπηκόων.»

Ἡ ἀνανεομένη διὰ τοῦ Χαττίου αὕτη ἐγγύησις, δις ἤδη ἐδόθη ἀπὸ τοῦ 1839 ὑπὸ τοῦ προκατόχου Σουλτάνου. Οὐδαίς, νομιζόμεν, ἀμφιβάλλει περὶ τῆς εἰλικρινοῦς μέρους τῶν δύο ἡγεμόνων ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς εὐπραγίας πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν ὑπὸ τὸ σκήπτρον αὐτῶν ὑπηκόων. Ἄν αἱ διατάγαι αὐτῶν ἐξτελοῦντο, οὐ μόνον ἦθελεν ἐπιτευχθῇ τὸ ποθοῦμενον ἀποτέλεσμα, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπαξ γενομένη ἐφαρμογὴ τῶν μέτρων, δι' ὧν ἀσφαλίζονται

ἡ ζωὴ, ἡ τιμὴ καὶ ἡ περιουσία, ἦτοι πᾶν ὅ,τι ἔχει ὁ ἀνθρώπος πολυτίμον ἐν τῷ κόσμῳ, ἦθελεν ἀπαλλάξει τὴν ὀθωμανικὴν κυβέρνησιν τῆς ὑποχρεώσεως νὰ συντάττῃ περιοδικῶς νόμους καὶ κανονισμοὺς περιέχοντας στερεοὺς ἐπαναλήψεις σκέψεων καὶ ἠθικῶν ἀποφθεγμάτων λαφθέντων ἐκ τῆς δυτικῆς νομοθεσίας, ἅτινα ὅμως μεταφτυεῖται ἐπὶ ἀνετοίμου πρὸς ὑποδοχὴν αὐτῶν ἐδάφους, μένουσι γράμματα νεκρὰ καὶ δι' αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ὑπουργοὺς καὶ ἀνωτέρους ὑπαλλήλους. Ἡ τοιαύτη εἰλικρινὴς ἐφαρμογὴ ἦθελε προσέτι προλάβει πλείστα περιπλοκάς, πλείστα δυστυχήματα καὶ πρὸ πάντων τὴν ἀπειλοῦσαν τὴν ἀκεραιότητα τῆς αὐτοκρατορίας ἐπανάστασιν δύο ἐπαρχιῶν. Πλὴν τούτων αὕτη ἦθελε καταστήσει ὅλως περιττὴν τὴν περιοδείαν, ἣν πρὸ τινων ἐτῶν ὁ Κυπρίλης Πασᾶς, πιεζόμενος ὑπὸ τῆς ἐξεγερθείσης κοινῆς γνώμης, ἠναγκάσθη νὰ ἐπιχειρήσῃ εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας, ἵνα ἐπιτοπίως ἐξετάσῃ τὰ παράπονα τοῦ χριστιανικοῦ πληθυσμοῦ κατὰ τῶν ἀφορήτων καταθλίψεων τῶν μωαμεθανῶν, καὶ τὴν πρὸ ὀλίγων μηνῶν ἐκδρομὴν τοῦ Ἀχμέτ Βεσίκ ἠφένδη εἰς τὴν Ἐλάσσονα Ἀσίαν ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ. Αἱ καθ' ἐκάστην δημοσιευόμεναι ἐκθέσεις τῶν ἐν Ἀνατολῇ ἀγγλῶν προξένων ἐκθέτουσιν ἐν πάσῃ αὐτῶν τῇ γυμνότητι καὶ ἀσχημίᾳ τὰς κατὰ τῶν χριστιανῶν καταπίσεις τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ ὀθωμανικοῦ ὄχλου, τὰ δὲ ὑπουργικὰ ἐν Εὐρώπῃ ἀρχεῖα βρίθουσιν ἐκθέσεων, δι' ὧν πιστῶς εἰκονίζεται ἡ τοιαύτη κατάστασις, ἣν πλείστα πρόσφατα γεγονότα καὶ ἰδίως αἱ ἐν Δαμασκῷ καὶ Γέδδα σφαγαὶ, αἱ ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ ὠμότητες καὶ ληστεύσεις, καὶ τῶν Κιρκσιῶν ἀποίκων τὰ κακουργήματα, κατέστησαν πασίγνωστον. Πρέπει δὲ νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἡ παράτασις τῆς ἀταξίας οὐδ' ὅλως ἐκπλήσσει τοὺς ζῶντας ἐν Τουρκίᾳ ἢ μελετήσαντας ὅπως οὖν τὴν θέσιν τῶν ἐν αὐτῇ χριστιανῶν, ἥτις ἀδύνατον εἶναι νὰ βελτιωθῇ, ἐφ' ὅσον ἡ κρατοῦσα φυλὴ ἐκπαιδεύεται εἰς τοὺς μεδρεσσέδας, διδασκομένη παρὰ φανατικῶν Ἰμάμιων καὶ Σοφτάδων τὸ κατὰ τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τῶν ὁπαδῶν αὐτοῦ ἀσπονδον μίσος. Καὶ αὐτῶν δὲ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τὰ τέκνα, τὰ προωρισμένα εἰς τὰ ἀνώτατα τῆς πολιτείας ἀξιώματα, διέρχονται τοὺς παιδικοὺς καὶ τῆς πρώτης νεότητος τοὺς χρόνους συναναστροφόμενοι μετὰ δούλων καὶ εὐναύχων, παρ' ὧν βεβαίως δὲν λαμβάνουσι μαθήματα οὔτε ἀνεξίτηρσκειας, οὔτε κοσμιότητος καὶ ἠθικῆς.

Αἱ τοιαῦται τῆς τρυφερᾶς ἡλικίας ἐντυπώσεις εἶναι δυστυχῶς ἀνεξάλειπτοι, καὶ οὕτω ὁ Τούρκος ἀνδρωθεὶς μένει φανατικὸς, πολιτεύεται ἐχθρικῶς πρὸς τοὺς χριστιανούς, καὶ ἀποθνήσκει νομιζὼν ἑαυτὸν μέλος τῆς μόνης ἐν τῷ κόσμῳ ὀμογενεῖς ἀνθρώπων, ἥτις δικαιοῦται νὰ λέγεται ἐκλεκτὸς τοῦ Θεοῦ λαός. Πῶς εἶναι μετὰ τούτο δυνατόν νὰ πιστεύσωμεν δεκτικὴν ἐφαρμογὴν τῆς διαταγῆς τοῦ Χαττ-Χουμαγιούρ, καθ' ἣν ἀπᾶσα λέξις, πᾶσα ἐκφρασίς καὶ πᾶν ἐπίθετον ὑποδεικνύον τῶν ὑπηκόων κατωτέρων τῶν ἄλλων ἐνεκα τοῦ θεοσεβήματος, τῆς γλώσσης ἢ τῆς καταγωγῆς, καταργουμένης ἀνεπιστρέπτει, ἢ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ αὐτοῦ φερمانίου ἀπὸ νόμος θέλει τιμωρεῖ τὴν ἐκ μέρους τῶν ὑπαλλήλων χρῆσιν πάσης ὕβριστικῆς ἐκφράσεως ἢ προσβλητικῆς ἐπιθέτου. Τὰ τοιαῦτα εἶναι ἄγραφος χάρτης, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον ἡ χρῆσις τοῦ ἐπιθέτου ἀγκυλώσεται, ἥτις εἶναι ἡ συνειθεσιάζουσα πρὸς χριστιανὸν ὕβρις, ἐπιβάλλεται ὡς ὁμολογία πίστεως ὑπὸ τῆς ὀρθοδόξου, ἐπὶ δὲ πράγματι ἐφῆρτο ὁ νόμος, ἔπρεπε πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ Μωαμεθανοὶ νὰ τιμωρηθῶσιν, οὐδ' αὐτῶν ἴσως τῶν νομοθετῶν ἐξαιρουμένων. Τί δὲ νὰ εἴπωμεν περὶ τῆς παρεχομένης εἰς τοὺς ὑπηκόους μείζονος ἐγγυήσεως ἀσφαλείας ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ τελευταίου Χαττίου, καθ' ἣν εἰς ζαπτιέδας θέλουσιν ἐκλέ-

πρωτοί τιμιοι και απολαύοντες της υπολήψεως των κατοίκων εκάστης περιφέρειας; Η μεταρρυθμίσις αὐτὴ οὐδὲν ἄλλο εἶναι τῶν ἄλλων νεωτέρα, ἀφοῦ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ κατὰ τὸ 1856 ἐκδοθέντος Χατ-χουμαριουῦν περιέχει· «ὁ ἀστυνομικὸς ὀργανισμὸς τῆς πρωτεύουσας, τῶν ἐπαρχιῶν καὶ ἐν τοῖς πόλεσιν θέλει ἀναθεωρηθῆ κατὰ τρόπον παρέχοντα εἰς τοὺς φιλοπόχους κατοίκους τῆς αὐτοκρατορίας πᾶσαν προσωπικὴν καὶ κτηματικὴν ἀσφάλειαν». Ἀλλ' οἱ εὐυπόληπτοι οὗτοι ἄνδρες, οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς καὶ τῆς περιουσίας τῶν φιλοπόχων τοῦ Σουλτάνου ὑπηκόων εἶναι, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν νεωστὶ ἐπισκεφθέντων τὴν Τουρκίαν περιηγητῶν, ῥακένδυτοι ἐπαῖται προξενούντες οἶκτον τοῖς θεωμένοις, μισθὸν δὲ λαμβάνουσι τοιοῦτον, ὥστε πρὸς τὴν ἀποφυγὴν τῆς λιμοκτονίας καταφεύγουσιν εἰς τὰς αὐθαιρέσις ἐκείνας, τὰς ὁποίας ἠναγκάσθησαν νὰ ὁμολογήσωσι πραγματικὰς καὶ ἐγκύκλιος τῶν ὑπουργείων. Ὁ ἀναδιοργανισμὸς τοῦ σώματος τῶν Ζαπτιέδων, ὃν ὁ Φουὰτ πασᾶς ἀνέγειλε τῷ 1867 ὡς ἐπιτελεσθέντα, δὲν εἶναι βεβαίως ἔργον ἀκατόρθωτον, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται ἡ ἐπαρκὴς αὐτῶν μισθοδοσία, καὶ ἡ ἀπόφασις τῆς ἐξουσίας ὁλόκληρον τὴν ἐν-ὀπλιν δύνάμειν τοῦ τόπου νὰ υποβάλλῃ εἰς ῥιζικὰς μεταρρυθμίσεις. Ἀλλ' ἀμφότερα ταῦτα εἶναι ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀδύνατα ἐν Τουρκίᾳ, οἱ δὲ Ζαπτιέδες οὐδὲν δικαιοῦνται ν' ἀποτελῶσι προνομιοῦχον ἐξαίρετον μισθοδοτούμενοι τακτικῶς, ἐνῶ εἰς πάντας τοὺς ἄλλους ὑπαλλήλους καθυστερεῖται ἐνδεκάμηνος μισθός, ὥστε ἀναγκάζονται πρὸς ζῶαρκίαν ἢ νὰ γίνωσι καταχραστὰ ἢ νὰ ἐπιβῶνται εἰς τὸν ἀρτοπώλην των δάνειον κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον καταναγκαστικόν. Ὁ Ζαπτιέδες εἶναι πάντες Μουσουλμάνοι, ἀνατραφέντες ὡς ἄνω ἐξεθέσαμεν, καὶ λίαν ἀκατάλληλοι ὡς ἐκ τούτου πρὸς ἴσῃ καὶ ἀμερόληπτον ὑπεράσπισιν τῶν τῆς χριστιανῶν καὶ τῶν δημοφιλῶν των. Τὴν ἀκρίβειαν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου ἐκόλον ἦτο ν' ἀποδείξωμεν διὰ πλήθους παραδειγμάτων καὶ γεγονότων, δημοσιευθέντων τῶν πλείστων ἐν τοῖς φύλλοις τῆς πρωτεύουσας, χάριν ὅμως συντομίας περιορίζομεθα εἰς ἓν μόνον νεώτατον. Ἐν χριστιανικῇ τινι συνοικίᾳ τοῦ Σκυροδρομίου, συνορευομένη πρὸς τουρκικὴν, κατ' ἐκείνην φιλήσυχον οἰκογενεῖαν ἀρχῆς προσταταζόμενος τῆς Γαλλίας. Τούτου τὴν θύραν θρῆσκουσιν ἡμέραν τινα οἱ δημοῖοι Τούρκοι, εἰσρμῶσιν εἰς τὰς δωματίαις του, συντρίβουσι τὰ σκεῦη του καὶ δι' ὕβρεων καὶ αἰκιῶν ἀναγκάζουσιν αὐτόν τε καὶ τὴν οἰκογενεῖάν του νὰ καταφύγωσιν εἰς τὴν ὁδόν. Ἐν τούτοις φθάνουσιν οἱ Ζαπτιέδες πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καὶ ἐνίσχυσιν τοῦ νόμου· τὴν τοιαύτην ὅμως ἐντολὴν ἐξετέλεσαν συμμαχοῦντες μετὰ τοῦ εἰσβολόντος σκυλολόγου καὶ χείρονα τούτων ἐπιχειροῦντες κατὰ τῆς ἀτυχούς οἰκογενείας, ἀναγκασθεὶς νὰ ζητήσῃ σωτηρίαν διὰ ταχείας φυγῆς. Τὸ γεγονός τοῦτο παρεθέσαμεν οὐχὶ ὡς ἐκτακτον ἢ ἀσύνθηδες ἐν Τουρκίᾳ, ἀλλὰ ὡς κατὰ τοῦτο μόνον ἄξιον προσοχῆς, ὅτι συνέβη ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τὴν ἐπιούσαν τῆς ἐκδόσεως τοῦ Χαττίου! Τοιαῦτα διαπράττονται σήμερον ἀναφανδὸν καὶ ἐν τούτοις ὁ Φουὰτ πασᾶς ἀνέγραφε τῷ 1867 ἐν τῷ περιωνύμῳ αὐτοῦ ὑπομνήματι τὴν κατωτέρω πομπῶδη δῆλωσιν: «Ἡ ἀρχὴ τῆς ἰσότητος οὐ μόνον ἀνεγνωρίσθη, ἀλλὰ καὶ εἰσέδωκε καὶ καθ' ἐκάστην βαθύτερον εἰσδύει εἰς τὰ ἔθνη τοῦ ἔθνους, θεωρουμένη παρὰ μὲν τῶν Χριστιανῶν ὡς πелύτιμος κατὰκτησις, παρὰ δὲ τῶν Μωαμεθανῶν ὡς ἀπόδοσις δικαιοσύνης».

«Περὶ Ἀγγαρειῶν»

Μετὰ πολλῆς προθυμίας ἀνεζητήσαμεν ἐν τῷ νέῳ Χαττίῳ γνησίαν τινὰ μεταρρυθμίσιν καταργοῦσαν τὸ βαρὺ καὶ ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ αἵωνος ἄχθος τῆς ἀγγα-

ρειας. Δυστυχῶς ὁμως ἀναγκάζομεθα νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ὁ Σουλτάνος, ἀφοῦ ἀπεφάνθη ὅτι «τὸ καταπιεστικὸν μέτρον τῆς ἀγγαρείας καταργεῖται κατ' ἀρχήν», ἐν τῇ ἀμέσῳ ἐπομένῃ παραγράφῳ προσθέτει ὅτι «Ἡ παρὰ τῶν ἡμετέρων ὑπηκόων παροχὴ ἐργασίας εἰς τὰ δημόσια ἔργα οὐδὲν πρέπει νὰ καθίσταται ἀφορμὴ καταπίεσεως καὶ βλάβης τῶν προσώπων ἢ τῶν συμφερόντων αὐτῶν» ὡς ἐκ τούτου τὸ ἐπικρατοῦν πλημμελὲς σύστημα πρέπει νὰ μεταρρυθμισθῇ καὶ νὰ περιβληθῇ διὰ πλείονων ἐγγυήσεων. Ἡ ἀφελὴς αὕτη βασιλικὴ ἀναγνώρισις τῶν ἀτοπημάτων τῆς ἀγγαρείας, ἥτις κατ' εὐφημισμὸν μετονομάζεται παροχὴ ἐργασίας, ἀπαλλάττει ἡμᾶς τῆς ἀνάγκης νὰ ἐκταθῶμεν ἀποδεικνύοντες ὅτι αἱ ἀγγαρεῖαι οὔτε ἦσαν πράγματι κατατηρημέναι μέχρι σήμερον οὔτε κατατηρήθησαν διὰ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ τελευταίου χαττίου. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐγγυήσεις οὐδ' ἀμφιβολία ὑπάρχει ὅτι, ὅσαι καὶ ἂν δοθῶσι ἀρῆται καὶ ἀκριβεῖς ὁδηγίαι εἰς τοὺς διοικητικούς ὑπαλλήλους, οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι θέλουσι θεωρήσει ὡς ἀγραφον χάρτην τὰς ὁδηγίας τῆς κυβερνήσεως, ἀποδείξει δὲ τούτου ἔστω ὅτι, ἐνῶ ἤδη ἐδόθησαν αὐστηραὶ ὁδηγίαι εἰς πάντας τοὺς πολιτικούς καὶ στρατιωτικούς ὑπαλλήλους πρὸς κατάπαυσιν τῶν καταχρήσεων διὰ τῆς βεζυρικῆς ἐγκυκλίου τῆς 28 Σεπτεμβρίου 1869, ἐν τούτοις αἱ καταχρήσεις αὐταὶ περὶ τὰς ἀγγαρεῖας ἀναγνωρίζονται ὡς ὑφιστάμεναι ὑπὸ τοῦ χαττίου τοῦ 1875⁶.

«Περὶ ἀναπτύξεως τῆς γεωργίας, τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου τῆς αὐτοκρατορίας».

Περὶ τούτων ἡ Α. Μ. ὁ Σουλτάνος ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως: «Ἐπειδὴ ὑπάρχει κατεπείγουσα ἀνάγκη νὰ ληφθῶσι κατάλληλα μέτρα πρὸς μεταρρυθμίσιν καὶ ἀναπτύξιν τῆς γεωργίας, τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου τοῦ ἡμετέρου κράτους, καὶ αὐξήσιν διὰ τοιοῦτον τρόπον τῆς εὐπορίας τῶν ἡμετέρων ὑπηκόων, ἡ δὲ πραγματοποίησις τοῦ τοιοῦτου ἔργου πόθου ἀνάγεται εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου ὑπουργείου, διατάσσομεν νὰ προκληθῇ περὶ τούτων ἡ γνωμοδότησις ἀνδρῶν ἱκανῶν καὶ εἰδημόνων, αἱ δὲ ἀποφάσεις αὐτῶν νὰ υποβληθῶσι εἰς τὴν ἡμετέραν αὐτοκρατορικὴν ἐπικύρωσιν».

Ἀπλὴ ἀνάγνωσις τῆς ἀνωτέρω παραγράφου ἀρκεῖ νὰ ἀποδείξῃ τὸ ἀκατόρθωτον τῶν ἐν αὐτῇ ἐπαγγελιῶν. Πῶς τῷ ὄντι δύναται τοιοῦτον μέγα ἐπιχείρημα νὰ πραγματοποιηθῇ ἐν κράτει, ὅπου ἡ πένια τῶν φορολογουμένων, ἡ οἰκονομικὴ καχεξία, ἡ ἐλάττωσις τοῦ πληθυσμοῦ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τῆς Βλασσονος Ἀσίας, ἡ διαρπαγὴ τοῦ δημοσίου πλούτου, ἡ παροιμιώδης ἀνικανότης τῶν ὑπαλλήλων, ἐκλεχθέντων τῶν πλείστων ἐκ τῶν δούλων τῶν Πασάδων, καὶ πλείστοι ἄλλαι τοιαῦται πληγαὶ ἀντιτάσσουσι προσκόμματα ἀκατανίκητα; Τοιαῦτα ἔλπις ἤθελεν εἶναι παραλογισμός, ἡ δὲ ὑπόσχεσις μεταρρυθμίσεως οὐδὲν ἄλλο ἢ ἀπλήρησιν. Ἡ Τουρκία ἐρμαιὸν οὖσα τῶν γυναικῶν καὶ τῶν εἰσούχων καὶ κατωτάτων κατέχουσα βαθμίδα ἐν τῇ κλίμακῃ τοῦ πολιτισμοῦ, ἀδύνατον εἶναι ν' ἀπολαύσῃ διὰ γερμανίων καὶ βεζυρικῶν ἐγκυκλίων τὴν εὐπραγίαν, ἢν διὰ τοσαύτης ἐργασίας, τοσούτων θυσιῶν καὶ ἀληθοῦς πολιτισμοῦ ἀπέκτησαν τὰ κράτη τῆς Εὐρώπης. Ἀλλὰ τὰ ἤδη ἐκτεθέντα περὶ τοῦ ποιοῦ τῆς Τουρκικῆς διοικήσεως ἀπαλλάττουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ἀνάγκης νὰ μακρηγορήσωμεν ἀποδεικνύοντες διὰ τοῦ ἀλφαβήτου τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας τὸ χιμαϊρικὸν τοιούτων σχεδίων, ἂν δὲ ἔχῃ τῷ ὄντι σκοπὸν ἡ κυβερνήσις, συμμορφουμένη ταῖς διαταγαῖς τοῦ Σουλτάνου, νὰ προκαλέσῃ τὴν γνωμοδότησιν ἀνδρῶν ἱκανῶν καὶ εἰδημόνων, οἱ τοιοῦτοι εἶναι ἄξιοι μεγαλοσχεύου ἐπὶ τῇ ἀνακαλύψει μέσων, δι' ὧν δύναται νὰ ἐκτελεσθῶσι τὰ ἐν τῷ Χαττίῳ ὑποδεικνύμενα ἑράκλεια ἔργα.

(Ἀῦριον τὸ τέλος).

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἐπιστέλλουσιν ἡμῖν ἐκ Σκόδρας τῆς Ἀλβανίας ἀπὸ 2 Νοεμβρίου 1876.

«25 τάγματα ἐκ τῶν 40 ἤδη ἐνταῦθεν ἐργαζομένων κατὰ Μαυροβουνίου καὶ δύο κανονιστοὶ καὶ Κρούπ μεταβαίνουσι κατ' αὐτὰς εἰς Κων(πολιν, ὅπερ ὡς σπουδαῖον θεωρεῖται ὑπὸ τῶν ἐνταῦθα Προξένων. Ὑποθέτουσιν ὅτι, ἐπικειμένου πολέμου μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας, ἀπὸ τοῦδε ἐκείσε συγκεντροῦνται ὁ ἐνταῦθα στρατός, ἐγκαταλειπομένου τοῦ Μαυροβουνίου καὶ τῆς Ἀλβανίας εἰς τὴν τύχην των. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, σπουδαῖα δι' ἡμᾶς ἔσονται τὰ ἐνταῦθα. Τί θέλει πράξει ἡ Ἀνω Ἀλβανία, μὴ ὑπάρχοντος ἐνταῦθα τουρκικοῦ στρατοῦ, ἀπειλουμένη ἢ θωπευομένη ὑπὸ τοῦ Μαυροβουνίου, ῥαδιοργυμένη ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας καὶ Ἰταλίας; Τὸ Μαυροβούνιον θέλει μόνον περιορισθῇ εἰς τὸ νὰ καταλάβῃ τὰς ὁμόρους Σλαβικὰς φυλάς ἢ θὰ εἰσβάλῃ καὶ εἰς Ἀλβανίαν; Τὸ κατ' ἐμὲ, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὴν φιλοδοξίαν καὶ τὰ σχέδια τοῦ ἡγεμόνος Νικολάου, τὸν ἀσταθὴ χαρακτήρα τῶν Ἀλβανῶν καὶ τὰ τῆς Ἀνω Ἀλβανίας, φρονῶ ὅτι τὸ Μαυροβούνιον θέλει ὠφελῇ τῶν ἐνδεχομένων περιστάσεων καὶ θὰ στραφῇ πρὸς τὴν Ἀλβανίαν, ὅπερ ὑπὸ σπουδαίαν πρέπει νὰ ληφθῇ ἐποψίν».

— Βλέπουσιν οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς βουλῆς τὰ τῆς ἐπιψηφίσεως παρ' αὐτῆς τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐν τοῖς δήμοις ὠνίων καὶ ἐμπορευμάτων. Ἡ ἐπιψήφισις τοιούτων φόρων ἀποστερούντων τοὺς δήμους τῶν πρὸς συντήρησιν αὐτῶν ἀναγκῶν καὶ ἀθετούντων πάντα ὅρον δημοσίας φορολογίας πολιτισμένου κράτους ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ὑπουργικὴ πλειονοψηφία προβαίνει εἰς διακωμῶδισιν τῶν παρασκευῶν. Δὲν ἀμφισβόλλομεν ὅτι ταχέως ἡ πλειονοψηφία ἀφοῦ ἐπιπροσέσθῃ παρεκτροπὰς ἐπὶ παρεκτροπῶν θὰ συνέλθῃ εἰς ἑαυτὴν καὶ θ' ἀποσκυβαλίσῃ ἄρδην τὸ καταγέλαστον οἰκοδόμημα τῶν κυβερνητικῶν νομοθετημάτων, τότε δὲ θ' ἀποδεχθῇ ἢ ἀνεπτύξαμεν γνώμην, ὅτι ἡ νέα φορολογία μετὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀποτελεῖ ἐν ὅλῳ καὶ ὡς τοιοῦτον ἐξετάζουσα αὐτὴν θὰ προσδιορίσῃ καὶ τὸ ποσὸν τῆς νέας φορολογίας καὶ τὸν τρόπον τῆς διανομῆς αὐτῆς. Ἐν τούτοις θέλομεν δημοσιεύσει αὐρίον τὸν ὀνομαστικὸν κατάλογον τῆς χρεοσυνήτης ψηφοφορίας ἵνα διὰ τῆς δημοσιότητος ἀποδοθῇ εἰς ἕκαστον τὸ ἀνήκον αὐτῷ.

— Χθὲς παρετέθη γεῦμα ἐν τοῖς ἀνακτόροις πρὸς τιμὴν τοῦ ἀναχωροῦντος πρεσβευτοῦ τῆς Γαλλίας μαρκίωνος de Gabriac.

— Ἡ ἐν τῷ θεάτρῳ ἐπιτυχία τοῦ μελοδράματος τοῦ Halevy ἢ αἰουδαίου ὑπῆρξεν ἑκτακτος, ἰδίως ἐπέτυχον ὁ τὸ πρόσωπον τοῦ Eleazar ὑποκρινόμενος κ. Gericault καὶ ὁ βαθύφωνος κ. Guillabert.

— Εἰς τὴν σύνταξιν τῆς «Ἡμέρας» ἐστάλησαν ἐκ Γεῖσκ τῆς Ῥωσσίας ρούβλια χίλια, προϊόν τῆς ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης συνεισφορᾶς τῶν αὐτόθι εὐαρίθμων Ἑλλήνων. Ἡ σύνταξις τῆς «Ἡμέρας» ἀπέστειλε τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὴν ἐθνικὴν τράπεζαν.

— Ἀφίκοντο προχθὲς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως οἱ περιηγηταὶ κ.κ. Γ. Ροδιὲ Γάλλος, I. Ἰβάνωφ Ῥώσος, Β. Α. Θερν-βούργ Ἀμερικανός, Β. Γκαλσὸ Γερμανός.

— Ἀγγλος βιομήχανος ἐγκατεστημένος ἐν Σικελίᾳ συνελήφθη οὐ μακρὰν τοῦ Παλέρμου ὑπὸ ληστῶν καὶ κρατεῖται τι ἐκίχμαλτος.

— Κατὰ τὴν Τεργεσταίαν «Ἡμέραν» ἡ Ῥωσικὴ κυβέρνησις διέταξε νὰ διακοπῶσιν αἱ ὑπὲρ τῶν Σέρβων συνεισφοραὶ καὶ νὰ διοργανισθῶσιν ἀπανταχοῦ τῆς αὐτοκρατορίας συνεισφοραὶ ὑπὲρ τοῦ ἐπικειμένου ἐθνικοῦ πολέμου.

— Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐφημερίδα, λέγεται, ὅτι ὁ ἐν Βελγίῳ γράδιφ Ῥώσος πρόξενος ἀνήγγειλε τῷ Τσερνάγεφ, ὅτι ὁ Τσερὸς ἀπαγορεύει αὐτῷ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Ῥωσίαν.

Ἔργασίαι Βουλῆς.

Συνεδρίασις τῆς 10ης Νοεμβρίου

Ἡ συνεδρίασις ἀρχεῖται τῇ 2 ὥρᾳ Μ. Μ.

Προεδρεύοντος τοῦ ἀντιπροέδρου κ. Α. Τσαμαδοῦ.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως πρακτικά.

ΚΟΙΤΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Ἐπειδὴ ὡς χθὲς ὑπεσχέθη, θὰ φέρω τροπολογίας εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ προσωρινῶν ὀργανισμῶν τῶν κατὰ ξηρὰν δυνάμεων, τὰς τροπολογίας δὲ ταύτας δὲν δύναμαι νὰ φέρω εἰς πέρας σήμερον, παρακαλῶ τὴν βουλὴν ν' ἀναβάλῃ εἰς τὴν αὐρίον τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου. Ἄν τοῦτο παραδεχθῇ ἡ βουλὴ, τότε παρακαλῶ νὰ προτιμηθῇ τὸ γ' ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει ἄντικειμενον.

Θ. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ. Ὑποβάλλει ἀναφορὰν κατοίκων τινῶν Πυλίας περὶ ἐθνικοῦ δικητῶν γαιῶν.

Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Παρακαλεῖ τὸ προεδρεῖον νὰ διατάξῃ τὴν ἄμεσον τύπωσιν καὶ διανομὴν τῶν ἐπενεχθησομένων ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως τροποποιήσεων.

— Ὁ βουλευτὴς κ. Καράπαυλος ζητεῖ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν νὰ λάβῃ πρόνοιαν περὶ τῶν μὴ δηλωθέντων τὰς γαίας των, ὁ δὲ βουλευτὴς κ. Ρικάκης συνιστᾷ νὰ υποβληθῇ νομοσχέδιον περὶ τούτου.

— Ὁ κ. Ζωχιός, παρακαλεῖ τὴν βουλὴν νὰ ὀρίσῃ ἡμέραν συζητήσεως τῶν δύο συμβάσεων τῆς κυβερνήσεως μετὰ τῶν ἀτμοπλοικῶν εταιριῶν ὁ πρωθυπουργὸς ἀπαντᾷ λέγει, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ συζητηθῶσιν αὗται ὁ δὲ κ. Θεοχάρης προτείνει ἀμφοτέραι νὰ συζητηθῶσιν ὁμοῦ. Ζητεῖ δὲ καὶ τινας πληροφορίες περὶ φάρων καὶ φανῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Μεταβαίνομεν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Ἀντικείμενον αὐτῆς εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ συνολογίσεως δανείου διὰ τὰς ἐκτάκτους ἀνάγκας.

ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ. Νομίζω ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ διότι δὲν δυνάμεθα νὰ συζητήσωμεν ὅποια δάνεια θὰ συνολογίσωμεν, χωρὶς πρότερον ν' ἀποφασίσωμεν ὅποιας δυνάμεις θὰ κατασκευάσωμεν, δεύτερον ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ ψηφίσωμεν νέους φόρους χωρὶς νὰ γίνωσιν αἱ δυναταὶ οἰκονομίαι εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Τοῦτο λέγω, ἐννοῶ ὅτι τὴν πρώτην ἀνάγκωσιν, ἐάν γίνῃ, θεωροῦμεν ὡς τυπικὴν.

ΚΟΙΤΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Ἀνάγκας ἔχομεν πολλὰς, ἀν δὲ πρόκειται νὰ κάμωμεν οἰκονομίαι εἰς τὸν προϋπολογισμόν, αὗται θὰ πληρώσωσιν ἄλλας ἀνάγκας.

ΖΩΧΙΟΣ (Συμφωνεῖ μετὰ τοῦ κ. Δεληγεώργη).

ΤΡΙΚΟΥΝΗΣ. Ἐν τῇ γενικῇ συζητήσει ἀνεπτύξαμεν τὰς ἰδέας ἡμῶν περὶ προσθέτου φορολογίας. Ἐξ ὧν τότε αἰπο-

μεν γνωρίζετε, ότι δεν δυνάμεθα να επιψηφίσωμεν επιβολήν νέων φόρων, αν δεν προηγηθώσιν άλλα τινα. Πρέπει πρώτον να εξετάσωμεν τὸν προϋπολογισμόν ἄρθρον πρὸς ἄρθρον διὰ νὰ ἴδωμεν ποῖαι οἰκονομίαι δύνανται νὰ γίνωσιν εἰς τοῦτον. Δεύτερον δὲν πρέπει νὰ ἐπιβάλλωνται καταμεμερισμένοι φόροι, ἀλλ' ἡ κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἴδῃ ποίου ποσοῦ ἐν ὧν ἔχει ἀνάγκην καὶ ἐν γνώσει τῆς ὅλης ἀνάγκης νὰ ἐξεύρωμεν καὶ διανεύωμεν ἀναλόγως τοὺς νέους φόρους. Δὲν φρονῶ ἡμῶς ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ συζητήσωμεν, διότι ἡ πλειονοψηφία ἀπεφάσισεν ὅτι ἡ γνώμη μας δὲν εἶναι ἀσπαστή. Ἡμεῖς θὰ συζητήσωμεν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ συζητήσει καὶ ἐν τῇ ψηφοφορίᾳ θὰ ἐμμενύμεν εἰς τὴν προτέραν γνώμην μας.

Ἐπάρχουσι προτάσεις τινες εἰς ἃς συμφωνοῦμεν ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸ γενικὸν τῆς φορολογίας σχέδιον, ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι εἰς ἃς ὁλοτελῶς διαφωνοῦμεν.

Δὲν φρονῶ ὅτι εἶνε ὀρθὴ ἡ γνώμη, ὅτι πρέπει πρώτον νὰ ὀρίσωμεν ποῖαι αἱ παρασκευαὶ καὶ τότε νὰ εξετάσωμεν ποίους φόρους θὰ ἐπιβάλλωμεν, διότι εἰς ἄλλα κράτη δύνανται νὰ κάκωσι παρασκευαὶς ἐπαρκεῖς, ἐνῶ ἡμεῖς πρέπει νὰ σκεφθῶμεν πρώτον ποῖα μέσα δυνάμεθα νὰ διαθέσωμεν διὰ τὰς παρασκευάς.

Ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τούτῳ ἔχομεν δάνειον 10 ἑκατομ. ἀλλὰ δὲν ἐννοῶ διατὶ αὐτὸς ὁ καταμερισμὸς. Ἐξήτασα τὸ νομοσχέδιον περὶ τοῦ δανείου τῶν 50 ἑκατομ. καὶ δὲν εὗρον διαφορὰς οὐσιώδεις. Δὲν βλέπω πρὸς ποῖον σκοπὸν κατατίθεται τὸ δάνειον εἰς τὴν τράπεζαν, ἀφοῦ δύναται ἡ κυβέρνησις νὰ δαπανᾷ ἐξ αὐτοῦ ἀνευ περιορισμοῦ τινος. Πρέπει νὰ τροπολογηθῇ τὸ νομοσχέδιον, προσδιορίζοντων τῶν ἀναγκῶν δι' ἃς θὰ γείνη ἡ χρῆσις τοῦ δανείου τούτου, γινομένης παραπομπῆς τοῦ προσδιορισμοῦ αὐτῶν εἰς ἄλλας νομοθετικὰς διατάξεις.

Τὸ σπουδαιότερον ὅμως τοῦ νομοσχεδίου τούτου εἶναι αἱ φορολογικαὶ διατάξεις αὐτοῦ. Ὁ ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιβαλλόμενος φόρος ὡς φόρος δημόσιος εἶναι ἀπολύτως ἀπαράδεκτος καὶ πρωτοφανής, ἐπομένως ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι καὶ οἱ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου παραδεχόμενοι θὰ καταψηφίσωσιν αὐτοῦ. Ἐπάρχουσι κράτη ἐν οἷς φορολογεῖται τὸ δημόσιον ὑπὲρ τῶν δήμων, οὐδὲν ὅμως ὑπάρχει κράτος φορολογοῦν τοὺς δήμους ὑπὲρ τοῦ δημοσίου, διὰ δὲ τοῦ νομοσχεδίου προτείνεται φορολογία δημοτικὴ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦτο οὐ μόνον ὡς πρὸς τὴν κατανάλωσιν τῶν ὀνίων, ἐφ' ὧν ἐπιτρέπεται ἡ συνήθης δημοτικὴ φορολογία, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ὀνίων καὶ ἐμπορευμάτων, ἐφ' ὧν κατ' ἐξαιρέσιν μόνον ἐπιτρέπεται ἐπιβολὴ δημοτικοῦ δασμοῦ. Τοιαύτη φορολογία ἐνόσφ εἶναι δημοτικὴ εἶναι καὶ προαιρετικὴ, ἐπιβάλλεται δὲ εἰς ὅλους τοὺς δημότας ἐπίσης ἀλλ' ὡς δημοσία φορολογία καθίσταται διὰ τοῦ νομοσχεδίου ὑποχρεωτικὴ, εἶνε δὲ καὶ ἀνίστος, διότι ὑποβάλλονται εἰς αὐτὴν μόνον οἱ ἄνθρωποι οἱ περιλαμβανόντες τελωνειακὴν ἀρχὴν μέχρι σταθμαρχείου καὶ οἱ ὄντες πρωτεύουσαι ἐπαρχίας· τοιαύτη δὲ ἀνισότης ἀντιστρατεύεται πρὸς τὴν ἐν τῷ συντάγματι ἀναγεγραμμένην ἀρχὴν τῆς φορολογίας. Βεβαίως ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἡ ἰσότης δὲν ἐπιτυγχάνεται, ἀλλ' ἐνταῦθα ἀθετεῖται ἡ τῇ προθέσει. Κατὰ τὴν ἡμετέραν ἄρα γνώμην ὁ προτεινόμενος φόρος εἶνε ἀπορριπτέος καὶ δέον ἡ κυβέρνησις ν' ἀνακαλέσῃ ἀπάσας τὰς φορολογικὰς αὐτῆς προτάσεις καὶ ν' ἀντικαταστήσῃ αὐτάς διὰ συστήματος προσθέτου φορολογίας, πληροῦντος κατὰ τὸ ἐφικτὸν τὸν δρον τῆς ἀναλόγου διανομῆς τοῦ βάρους. Πῶς δὲ τοῦτο κατορθοῦται κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην ἀνέπτυξα προηγουμένως μόνον δὲ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον φρονῶ ὅτι ὀφείλομεν ν' ἀντικαταστήσωμεν τοὺς ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως

προτεινομένους φόρους, οὓς ἐλπίζω ὅτι ἡ βουλὴ δὲν θέλει ἀποδεχθῇ.

ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ. Εἶναι ἀδύνατον νὰ κατορθωθῇ ἴση διανομὴ φόρων· σπουδαίας δὲ οἰκονομίας δὲν δυνάμεθα νὰ κάμωμεν εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Ὡς πρὸς τὸ νομοσχέδιον ἐνομίσσαμεν ὅτι εἰς ὅσους δήμους ἐπιβάλλεται φόρος ἐπὶ τῶν ὀνίων καὶ ἐμπορευμάτων πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ πρόσθετος δασμός.

ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ. Ὅπου λοιπὸν δὲν ἐπιβάλλεται τοιοῦτος φόρος δὲν θὰ ἐπιβληθῇ καὶ ὁ κατ' ἐπέκτασιν;

ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ. Ὁχι.

ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ. Λοιπὸν ἂν οἱ δήμοι καταργήσωσι τοὺς ἰδίους φόρους, τότε καταργεῖται καὶ ὁ τοῦ δημοσίου;

ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ. Ὁ τοῦ δημοσίου δὲν δύναται νὰ καταργηθῇ.

ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸ λέγει τὸ νομοσχέδιον.

ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ. Ναί... ἀλλ' οἱ δήμοι εἰς οὓς δὲν ἐπιβάλλεται δασμός εἶναι χωρικοὶ δήμοι, τὰ δὲ εἰσαγόμενα εἰς αὐτοὺς ἐφορολογήθησαν εἰς παραλίους δήμους.

ΚΑΡΑΠΑΥΛΟΣ. Πόσαι δραχμαὶ θὰ εἰσπράττωνται;

ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ. 800,000.

— Οἱ βουλευταὶ Σοῦτσος καὶ Ριχάκης ἀντικρούουσι τὸ νομοσχέδιον.

Α. ΠΕΤΜΕΖΑΣ. Ἀληθῶς ἀδύνατον εἶνε νὰ διανεμῇ τις τοὺς φόρους εἰς ἴσα ἀκριβῶς μέρη, ἀλλ' ὀφείλομεν ἡμεῖς νομοθετοῦντες νὰ ἐπιβάλλωμεν ἴσα βάρη εἰς ὅλους τοὺς ἑλληνας, διότι τὸ ἐναντίον εἶνε ἀντισυνταγματικόν· τοιοῦτος εἶνε καὶ ὁ περὶ οὗ τοῦ νομοσχεδίου πραγματεύεται φόρος.

Θ. ΔΗΛΗΓΙΑΝΝΗΣ. Εἰμαι ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλὰ κατὰ τῆς φορολογίας, διότι δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ διπλὴ φορολογία· παρακαλῶ τὴν κυβέρνησιν νὰ προτείνῃ νέους φόρους.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Μὲ τοὺς ὑπάρχοντας ὁργανισμοὺς εἶνε ἀδύνατον νὰ γίνωσι σπουδαίαι οἰκονομίαι εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Δὲν ἐπιβάλλεται διὰ τοῦ νομοσχεδίου διπλὴ φορολογία. Ἀς προτείνωσιν οἱ κατακρίνοντες ταύτην ἄλλο σύστημα καὶ ἡμεῖς τὸ παραδεχόμεθα ἂν τὸ εὑρωμεν ὀρθόν.

ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ. Προτείναμεν ἄλλο ἐν συνόλῳ.

ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ. Δικαιολογῶν τὴν οἰκονομικὴν διαχείρισιν τοῦ 1866, λέγει ὅτι τότε ἐπῆλθον σπουδαίαι οἰκονομίαι. Προβαίνων δὲ εἰς τὴν εξέτασιν τοῦ νομοσχεδίου λέγει ὅτι ὁ ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ εἴπῃ ὅποιον τὸ σύνολον τῶν βαρῶν τοῦ τόπου, ἅτινα θὰ ἐπιβάλλωσιν αἱ ἐκτακτοὶ ἀνάγκαι.

ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ. Αἱ οἰκονομίαι τοῦ 1866 ἔφερον ὠφέλειαν ἐλάσσονα τῶν 150,000 ἀλλὰ διὰ ταύτην μετεμειλήθη τὸ τότε ὑπουργεῖον, διότι σπουδαίαι ἐλλείψεις ἐγένοντο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν. Τὸ λεχθὲν παρὰ τοῦ κ. Δεληγεώργη ὅτι κατὰ τὸ 1874 ἔλειπεν ἐλαίμια μόνον 600 χιλ. δραχ. δὲν στηρίζεται εἰς τὰ πράγματα.

— Κηρυχθεῖσης περαιωμένης τῆς συζητήσεως ἡ βουλὴ ἀνευ ἀντιρρήσεως παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 ἀνευ ἀντιρρήσεως. Γενομένης δὲ ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ἐπὶ τοῦ ἁρθρου 3 καὶ ψηφοφορησάντων 162 ἡ βουλὴ διὰ ψήφων 88 κατὰ 76 [ἄρνηθέντος ἑνός] παρεδέξατο καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο ὡς καὶ τὰ ἐπόμενα.

Λύεται ἡ συνεδρίασις περὶ ὥραν 6 Μ. Μ.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ο κ. Γ. ΚΟΛΑΣ λαμβάνει τὴν τιμὴν ν' ἀναγγεῖλῃ εἰς τὰς ἀνωτέρας κοινωνικὰς τάξεις τῆς πρωτεύουσας αἰτίνες εὐηρεστήθησαν νὰ τιμήσωσιν αὐτὸν διὰ παραγγελιῶν των, ὅτι, ἐπιθυμῶν νὰ παράσχῃ εἰς αὐτὰς εὐκολίαν τινά, ἀνοίγει ἐν Ἀθήναις Ἐξάρτημα τοῦ ἐν Πειραιεὶ καταστήματος αὐτοῦ, τρέφων οὕτω τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἐξακολουθήσῃ ἀπολαύων τῆς αὐτῆς προστασίας καὶ εὐνοίας τῶν πελατῶν του.

(Α' 450—Β').

Ἡ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΕΙΩΝ ΤΟΥ ΛΑΥΡΙΟΥ.

Δηλοποιεῖ ὅτι ἀκνρωθείσης τῆς δημοπρασίας ἐλαίου ἥτις ἐγένετο τὴν 7ην τρ. μ. ἐκτίθεται εἰς νέαν μειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἢ προμήθεια 7,000 ὀκάδων ἐλαίου εἴτε τῆς παλαιᾶς εἴτε τῆς νέας ἐσοδείας συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τοὺς ἐκτεθειμένους εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Ἑταιρίας.

Ἡ δημοπρασία γενήσεται ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις γραφεῖν τῆς Ἑταιρίας τῇ 13ῃ Νοεμβρίου ἡμέραν κυριακὴν καὶ ὥραν 10ην π. μ. ἢ δὲ ἔγκρισις τοῦ ἀποτελέσματος ἀπόκειται εἰς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον.

Ἀθῆναι, τῇ 10 96ρίου 1876. (ἐκ τοῦ γραφείου)

(Β' 5—Α.)

Ἀξιότιμε κύριε συντάκτα τῆς «Ὠρας».

Ὅπως τὸ κακὸν κατακρίνεται δικαίως, οὕτω κατ' ἀντίθετον λόγον τὸ καλὸν πρέπει νὰ ἐπαινῆται ἕνα μνηστὰς ἐργάτας εὐρίσκῃ.

Τὴν νύκτα τῆς 8ης πρὸς τὴν 9ην τρέχοντος ἐλησημονήθησαν ἐξωθεν τοῦ καταστήματός μας δύο κιβώτια πλήρη ἐμπορευμάτων ἐκ συγχύσεως πρὸς ἕτερα ὅμοια κενά. Ταῦτα ἀνακαλύψαντες οἱ ἀστυνομικοὶ κλητῆρες Νικόλαος Σπύρου καὶ Ἀν. Τζουμάλης τὰ μετέφερον εἰς τὸ κατάστημα τῆς Διοικητικῆς Ἀστυνομίας, ὁπόθεν τὰ παρελάδομεν σῶα.

Ἐκφράζοντες δημοσίᾳ τὰς εὐχαριστίας μας πρὸς τοὺς ἀξιόους παντὸς ἐπαίνου ῥιθέντας ἀστυνομικοὺς κλητῆρας, συγχαίρομεν καὶ τὴν διεύθυνσιν ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοιούτων τιμίων καὶ ἀγρύπνων ὁργάνων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Νοεμβρίου 1876

ΒΩΤΤΗΣ καὶ ΣΚΑΝΒΑΝΙΩΤΗΣ.

(Β' 6—Α.)

ΕΠΙΠΛΩΠΩΛΕΙΟΝ

Ν. ΑΠΕΡΓΗ.

Εἰς τὸ ἀνωτέρω ἐπιπλωπωλεῖον ἐκομίσθησαν ἐσχάτως ἐκ Παρισίων θερμάστραι πῆλιναι λευκαὶ καὶ χρωματισταί, πωλούμεναι εἰς πολὺ μετρίας τιμὰς.

(Β' 4—Α.)

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ τὸ μεταῖον πάτωμα μετὰ τοῦ ὑπογείου (ἢ καὶ χωριστὰ ἕκαστον) τῆς οἰκίας τοῦ κ. Δημ. Βαλάσση κειμένης ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ ἁγίου Γεωργίου Καρύτση.

(456—Β)

AVIS

Mr C. Golas a l'honneur de prevenir la haute société de la Capitale qui a bien voulu l'honorer de ses commandes, que dans le but de lui offrir une facilitation, il vient d'ouvrir à Athènes une succursale de son magasin du Pirée esperant ainsi mériter une continuation de sa protection et bienveillance.

(Α' 450—Β').

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΜΠΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΑΗΝΙΣΤΑΣ.

Ὁ προμηθευτὴς τῆς Α. βασιλικῆς Ὑψηλότητος τοῦ πρίγκηπος τῆς Οὐαλλίας, ὅστις ἔχει ἐνταῦθα ἰδρυμένην Ἀποθήκην Σιγάρων τοῦ ἐργοστασίου Φραγκλίνου, τὸ ὁποῖον ἔχει βραβευθῇ.

Ἐλαβε νεωστὶ

Μεγάλην συλλογὴν παικλίων Σιγάρων τῆς Ἀβάνας καὶ τοῦ Λορδλινου.

Τὰ σιγάρα ταῦτα πωλοῦνται καθ' ἑκάστην εἰς τιμὰς μετρίας, ἥτοι ἀπὸ φράγκων 4 1/2 δι' ἑκάστην ἑκαταστάα μέχρ' φράγκων 150 δι' ἕκαστον κιβώτιον περιέχον 100 σιγάρα. Ἡ πώλησις γίνεται ΧΟΝΔΡΙΚΩΣ, ΗΜΙΧΟΝΔΡΙΚΩΣ καὶ εἰς δελτάματα.

Οἰκία Μπαλάνου, παρὰ τὸ παλαιὸν ζαχαροπλαστεῖον Σόλωνος.

(Β' 1—Β').

Ὁ κ. Α. Guyon, Ταπισσιέρης τῶν Παρισίων νεωστὶ ἀποκαταστάς ἐν τῇ οἰκίᾳ Μπαλάνου, προσφέρει εἰς τοὺς κατοίκους Ἀθηνῶν νὰ ἐκτελέσῃ πᾶν ἔργον ἀναγόμενον εἰς τὸ ἐπάγγελμά του, ἥτοι ἐπισκευὴν καθισμάτων παντὸς εἶδους, ἐπιχρύσωσιν, τοποθέτησιν ταπήτων, παραπετασμάτων, ταπισσερίας ἐκ χάρτου, διακόσμησην οἰκίων, κατασκευὴν διβανίων (σοφάδων) καὶ στρωμάτων τριγίνων, ἐπισκευὴν ἐκκενῶν ὑελίνων, κρυσταλλίνων, μαρμαρίνων, ἀλαστρονίων κτλ. διὰ μεθόδου χημικῆς ἀντεχούσης εἰς τὴν δοκιμασίαν τῆς ὑγρασίας καὶ τῆς θερμότητος.

ἔχει πρὸς τούτοις ἀποθήκην παντὸς εἶδους ὑέλων καὶ δέχεται παραγγελίας.

(Β' 2—Β.).

ΔΙΕΡΜΗΝΕΥΣ κατόχος πάντε γλωσσῶν ἥτοι Γαλλικῆς Ἰταλικῆς, Τουρκικῆς, Ἀραβικῆς, καὶ Ἑλληνικῆς, ζητεῖ θέσιν παρὰ τινι ξενοδοχείῳ ἢ ἄλλαχού. Πληροφορίαι δίδονται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ὨΡΑΣ.

(Β' 3—Α.)

ΘΕΑΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀργεῖ.

Οἱ ἐκδότες.

Ν. Γ. ΠΑΣΣΑΡΗΣ καὶ Π. ΑΣΛΑΝΗΣ.

ΤΥΠΟΙΣ Ν. Γ. ΠΑΣΣΑΡΗ.